

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl/fin

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 200182500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk
2026-0000285708

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

1. Advies AcICT
2. Bevindingen ADR Back-upvoorziening

Datum 9 juli 2026
Betreft Bestuurlijke reactie AcICT-advies Modernisering
kantoorautomatisering uitrol M365 binnen de
Belastingdienst

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeer ik uw Kamer over het definitieve advies van het Adviescollege ICT-toetsing (hierna: het Adviescollege) over het programma Modernisering kantoorautomatisering uitrol Microsoft 365 (hierna: M365). Bijgevoegd vindt u het definitieve advies met de bevindingen van het Adviescollege dat ik op 29 juni jl. heb ontvangen.

Huidige stand

Mijn ambtsvoorganger heeft u in oktober 2025 geïnformeerd over het voornemen om voor de kantoorautomatisering bij de Belastingdienst, Douane en Toeslagen de overstap te maken naar M365. De keuze voor M365 was op dat moment de enige uitvoerbare en realistische optie voor de situatie waarin de Belastingdienst zich toen in bevond.

In mijn brief over digitale autonomie bij de Belastingdienst van 11 juni jl. heb ik aangegeven dat de Belastingdienst de in 2025 gemaakte keuzes met betrekking tot de uitrol van M365 opnieuw gaat bekijken.¹ In een jaar tijd kunnen de omstandigheden zoals beschikbare datacentercapaciteit en marktaanbod veranderd zijn. Daardoor kunnen opties die eerder werden ingeschat als niet-haalbaar, nu wel mogelijk zijn. Daarom gaat de Belastingdienst, voordat er verdere stappen worden genomen in de uitrol van M365, het on-premises scenario uitlopen. Bij het on-premises scenario draait de software op eigen servers van de Belastingdienst, of servers die door de Belastingdienst worden beheerd en gecontroleerd.

Ik vind het belangrijk dat we in dit licht geen nieuwe stappen zetten. Daarom wordt het programma voor M365 bij de Belastingdienst, Douane en Toeslagen voor nu gepauzeerd. Eerst wil ik dat de Belastingdienst nogmaals het zogenaamde on-premises scenario gaat uitlopen. Uw Kamer wordt over de verdere voortgang in de volgende stand-van-zakenbrief hierover geïnformeerd.

---

¹ Kamerstukken II, 2025/26, 31066, nr. 1543

Advies van het Adviescollege

Het Adviescollege geeft in haar advies als hoofdconclusie aan dat de huidige aanpak van de Belastingdienst niet leidt tot een geschikte werkomgeving. Tevens geeft zij aan dat het programma niet in staat is om te sturen op een veilige, toekomstvaste oplossing. Het Adviescollege adviseert de ontwikkeling van de werkomgeving fundamenteel anders aan te pakken. De conclusies van het Adviescollege onderschrijven de reeds ingezette koers om eerst het on-premises scenario uit te lopen zoals ik in mijn brief over digitale autonomie² reeds meldde. Bij het vervolg van dit traject zullen de aanbevelingen van het Adviescollege ook worden benut om het programma te versterken en te komen tot een veilige en toekomstvaste werkomgeving. Bij de uitwerking van dit scenario wordt ook gekeken naar aspecten zoals functionaliteit, gebruiksgemak en informatiehuishouding wat van belang is voor de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen. Daarbij wordt ook de bredere impact op de bedrijfsvoering in kaart gebracht. Met het Adviescollege vindt 6 maanden na afronding van een onderzoek een evaluatie plaats. Op dat moment zal met het Adviescollege overlegd worden of ook het vervolg van M365 door hen onderzocht kan worden. Ongeacht de uitkomst daarvan, blijft de inzet op lange termijn onveranderd: een meer autonome en soevereine oplossing die passend is voor de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen.

Ons kenmerk
2026-0000285708

Ik dank het Adviescollege hartelijk voor de verrichte werkzaamheden en het opgestelde advies. Over zes maanden vindt een tussentijdse evaluatie van het programma plaats. Uw Kamer wordt over de verdere voortgang geïnformeerd via de periodieke stand-van-zakenbrief.

Bevindingen ADR-onderzoeksopdracht back-up M365

Naast het onderzoek van het Adviescollege heeft de Belastingdienst de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd onderzoek te doen naar de inrichting en eventuele aandachtspunten van de zogenoemde back-upvoorziening welke specifiek was ingericht voor het scenario wat uitgaat van de kantoorautomatisering in de cloud. Dat is een essentieel onderdeel van de exitstrategie wanneer er onverhoopt een (plotseling) een vertrek uit de cloudomgeving moet plaatsvinden. Dit onderzoek is uitgevraagd om mee te kunnen wegen bij het besluit over verdere uitrol M365. Echter, nu de Belastingdienst eerst het on-premises scenario gaat uitlopen zal de context en daarmee de opzet van de backup-voorziening wezenlijk veranderen. De waardevolle aandachtspunten van de ADR zullen we uiteraard meenemen in het uitlopen van het andere scenario. Ik stuur u het rapport met bevindingen hierbij toe.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën,

Eelco Eerenberg

---

² Kamerstukken II, 2025/26, 31066, nr. 1543